03/06/2021

Свети цар Константин и царица Јелена

Наша Света црква слави Свете Цара Константина и Царицу Јелену 3. јуна по новом, а 21. маја по старом календару. Овим светитељима посвећен је велики број храмова у нашој Цркви. Поменућемо – Вождовачку цркву у Београду, цркву Светог Цара Константина и Царице Јелене у Великом Трновцу која је пред три године уочи славе оскрнављена од стране албанских екстремиста, црква на Љубишу, на Сељашници код Пријепоља, у Коретишту код Гњилана, Ивањици, Стекеровцима код Гламоча, Томини код Санског Моста... Према народном предању, које је записано у 17. веку, манастир Тврдош су подигли византијски цар Константин и његова мајка – света царица Јелена у четвртом веку. Овај празник се, као градска слава, посебно свечано прославља у Нишу – граду где је и рођен овај многозаслужни утемељивач хришћанства. Као еснафску славу овај празник прослављају кујунџије и железничари.

По Божјем промислу, као покровитељ Цркве Христове, појави се цар Константин Велики, рођен 274 године, у нехришћанској породици. Још за живота добио је назив: РАВНОАПОСТОЛНИ. Много пута му се јављао сам Господ и излазио му је у сусрет у његовим молитвама. Пред борбу са Максенцијем, по старом предању, на небу му се указао сјајан крст као знак победе. Издао је едикт (закон) у Милану, 313 године, којим је престао дотадашњи прогон хришћана. Након победе над Византијом, саградио је диван престони град, назвавши га Константинопољ (Цариград). И као што

Божјем промислу би изабран за борца против незнабожачких и христоборних царева, тако исто би, ради свога кршења бачен у постељу, од опасне и неизлечиве губе. Трудише се многи да га излече, али без успеха, те напослетку му рекоше да једини спас и његово излечење лежи у томе да се окупа у крви мале деце. Нареди цар Константин да се ухвате и покољу сва деца. Закукаше мајке, а он устукну и по цену сопственог живота, горко се покаја и пусти децу. То беше мило Богу који га је тиме само кушао, те му посла два апостола, Петра и Павла, да га упуте на прави пут спасења. Он нареди епископу Силвестеру да га крсти и тог часа ишчезну његова болест. Сматрајући се недостојним да оде на поклоњење Христовом гробу, уместо себе спреми и посла своју мајку, царицу Јелену. Оде она на поклоњењеХристовом Гробу, и са тог пута се врати са честицом часног Крста, који понесе свом сину на дар. Света царица Јелена урадила је много тога што је корисно за хришћанску веру. У Јерусалиму је пронашла Часни Крст који су незнабожци бацили изван града и засули ђубретом; подигла је многе цркве, од којих треба напоменути: цркву над пећином Рождества Христова (на Гори Маслинској); цркву на месту Вазнесења Христова у Гетсиманији; цркву на месту Успења Пресвете Богородице и још 18 храмова. Пронашавши Часни Крст и ископавши га, света царица Јелена га стави на једног мртваца, јер управо тада пролазила је једна посмртна поворка, јер беше умро неки човек из града, те он васкрсну на очиглед свих присутних. Од тог дана Православна Црква празнује тај догађај 14 септембра као Крстовдан. Многи незнабожци прихоше хришћанској вери, а Часни Крст би стављен у сребрни ковчег ради чувања и поклоњења. Ова света царица се упокојила 327 године у 80. години живота. Свети цар Константин, благочестив и дарежљив, поживео је још 10 година од упокојења своје мајке, те се и он представи Богу 337 године у 65. години живота. Његово свето тело пренето је у Цариград и сахрањено по његовом завештању у цркви Светих Апостола у Цариграду. И данас, после толико година, Свети равноапостолни Цар живи бесконачним животом у вечном Царству Христовом, помажући многима који ишту од њега и Јединога Бога помоћ и исцељење.

Тропар (глас 8):

Креста твојего образ на небеси видјев, и јакоже Павел званије не от человјек пријем, во царјех апостол твој Господи, царствујушчиј град в руције твојеј положи: јегоже спасај всегда вмирје, молитвами Богородице, једине человјекољубче.

mitropolija.com